

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Lingvistinė pragmatika	Filologija H 004	Filologijos fakultetas	Slavistikos katedra, Taikomosios kalbotyros institutas

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija
<p>Pragmatikos objektas, dalyko raida, pagrindinės teorijos. Jos vieta ir reikšmė kalbotyroje, santykis su logika ir filosofija. L. Wittgenstein'o „kalbos žaidimai“.</p> <p>Kalbėjimas kaip veiksmas J. Austin'o koncepcijoje, performatyvai ir konstatyvai. Šnekos akto struktūra ir aktų klasifikacija (J. Austin'as, J. Searle'as). Tiesioginiai ir netiesioginiai šnekos aktai. Šnekos įvykiai. Šnekos akto dalyvių strategijos.</p> <p>Pragmatinė referencijos teorija (deskripcijos, tikriniai vardai, deiksė: asmens, laiko, vietos, socialinė ir diskurso).</p> <p>Pragmatinė presupozicija ir kontekstai. Presupozicijų tipai (potencialioji, egzistencinė, faktinė, leksinė, struktūrinė, nefaktinė, kontrafaktinė). Projekcijos problema.</p> <p>Kalbinio bendravimo postulatai (P. Grice'as). P. Grice'o implikatūros teorija. Implikatūros tipai. Bendradarbiavimo principas ir pokalbio maksimos. P. Grice'o pokalbio maksimų pažeidimai. Naujosios pragmatinės pokalbio implikatūros teorijos. L. Horn'o Q- ir R- principai. S. Levinson'o Q-, I-, ir M-principai. Relevancijos teorija (D. Sperber'is ir D. Wilson). Kognityvinis ir komunikacinis relevancijos principai. Pagrindiniai relevancijos teorijos ir Grice'o teorijos skirtumai.</p> <p>Lingvistinis mandagumas. Mandagumo pragmatika (G. Leech'as). Įvaizdžio saugojimas (P. Brown ir S. Levinson'as). Įvaizdžio teorijos kritika ir postmodernieji požiūriai (R. Watts'as). Nemandagumas (J. Culpeper'is).</p> <p>Tarpkultūrinė pragmatika (kultūriniai skriptai, kreipinių formos, šnekos aktai ir netiesmukiškumas). Pragmatika ir diskursas (pragmatiniai žymikliai). Pragmatika ir galia (kritinės diskurso analizės (CDA) tyrimai: teismas, policija, politikų interviu, gydytojo-paciento bendravimas ir pan.)</p> <p>Vertinimo teorija. Vertinimo ir fakto ryšys. Vertinimo subjekto sąvoka ir vertinimo raiškos būdai. Kalbinės vertinimo predikatų funkcijos.</p>
Pagrindinė literatūra
Aijmer, K. 2013. <i>Understanding Pragmatic Markers: A Variational Pragmatic Approach</i> . Edinburgh University Press.
Arutyunova, N. D. 1988. Типы языковых значений. Оценка. Событие. Факт. Москва: Наука. // Арutyunova, H. Д. 1988. <i>Типы языковых значений. Оценка. Событие. Факт</i> . Москва: Наука.
Arutyunova, N. D. 1998. Язык и мир человека. Москва: Языки русской культуры. // Арutyunova, H. Д. 1998. <i>Язык и мир человека</i> . Москва: Языки русской культуры.
Austin, J. 1975. <i>How to Do Things With Words</i> . 2 nd edition. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Baczkowska, A. (ed.). 2017. <i>Impoliteness in Media Discourse (Interfaces)</i> . Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften.
Brown, P. & S. Levinson. 1987. <i>Politeness. Some Universals in Language Usage</i> . Cambridge University Press.
Culpeper, J. 2011. <i>Impoliteness: Using Language to Cause Offence</i> . Cambridge University Press.
Grice, H. P. 1975. Logic and conversation. In: Cole P. & Morgan J. (eds) <i>Syntax and Semantics 3</i> . London: Academic Press.
Hilbig, I. 2010. <i>Lietuvių ir anglų lingvistinis mandagumas: prašymai</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
Horn, L. R. & G. Ward (eds.) 2006. <i>The Handbook of Pragmatics</i> . Blackwell Publishing.
Huang, Y. 2014. <i>Pragmatics</i> . 2 nd edition. Oxford University Press.
Hunston, S. & G. Thompson (eds). 2000. <i>Evaluation in Text: Authorial Stance and the Construction of Discourse</i> . Oxford University Press.
Kecskes, I. 2022. <i>The Cambridge Handbook of Intercultural Pragmatics</i> . Cambridge University Press.
Larina, T. V. 2009. Kategoriya veshlivosti i stil kommunikacii: sopostavlenie anglijskih i russkih lingvokulturnyh tradicij. Moscow: Rukopisnye pamjatniki Drevnej Rusi. // Ларина, Т.В. 2009. Категория вежливости и стиль коммуникации: сопоставление английских и русских лингвокультурных традиций. Москва: Рукописные памятники Древней Руси. URL: http://www.e-reading.club/book.php?book=137743
Leech, G. 1983. <i>Principles of Pragmatics</i> . London: Longman.
Levinson, S. 1983. <i>Pragmatics</i> . Cambridge University Press.
Scott, K. 2022. <i>Pragmatics Online</i> . Routledge.
Searle, J. 1975. Indirect speech acts. In Cole P. & J. Morgan (eds) <i>Syntax and Semantics 3: Speech Acts</i> . London: Academic Press.
Sperber, D. & D. Wilson. 1995. <i>Relevance: Communication and Cognition</i> . 2 nd edition. Wiley-Blackwell.
Thompson, G. & L. Alba-Juez (eds). 2014. <i>Evaluation in Context</i> . John Benjamins Publishing Company.
Trosborg, A. 2010. <i>Pragmatics Across Languages and Cultures</i> . Berlin, New York: Walter de Gruyter.
van Dijk, T. A. 1993. Principles of critical discourse analysis. <i>Discourse & society</i> , 4(2), 249-283.
Vitgenšteinas, L. 1995. <i>Rinkiniai raštai</i> . Vilnius: Mintis.
Watts, R. 2003. <i>Politeness</i> . Cambridge University Press.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
---	-----------------	--

afil. prof. Eleonora Lassen	habil. dr.	<p>Lassen, E. (2022). On the centenary of A. D. Sakharov: Sakharov's discourse as science publicistics (identifying the speaker as the genre marker). <i>In International journal SPEECH GENRES</i>, vol. 17, 4 (36), 285-292. DOI: 10.18500/2311-0740-2022-17-4-36-285-292</p> <p>Lassen, E. (2020). On History as TEXT, Historical Metaphors and Their Entailments. <i>In Political Linguistics</i>. No 5 (83). P. 201-210. DOI 10.26170/pl20-05-18. (in Russian)</p> <p>Lassen, E. (2020). On some tendencies in the grammar of news text on electronic news portals: The dissolution of the subject. <i>In Media Linguistics</i>. No 7 (4). P. 396–408. (In Russian) DOI: 10.21638/spbu22.2020.402</p> <p>Lassen, E., Kravcova, L. (2020). Fear as a motive and motivator of Internet communication (based on 2020 internet texts). <i>In Communication Studies (Russia)</i>. Vol. 7. No. 4, P. 745-758. DOI: 10.24147/2413-6182.2020.7(4). (in Russian).</p> <p>Lassen, E. (2019). From ageism in the language to gerontophobia in the text: types of hate in the internet. <i>Communication Studies (Russia)</i>. Vol. 6. No. 4. P. 905-919. DOI: 10.24147/2413-6182.2019.6(4).905-919. (in Russian)</p>
doc. Anastasija Belovodskaja	dr.	<p>Belovodskaja, A. (2021). Speech etiquette of Russian-speaking online communities in Lithuania. <i>In Speech etiquette in Slavic online communities</i>. Cham: Palgrave Macmillan, 177-202. DOI:10.1007/978-3-030-81747-3_8</p> <p>Belovodskaja, A., & Korostenskienė, J. (2021). Humour of solidarity in Russian-speaking discourse on social networking groups in Lithuania. <i>In The ethics of humour in online Slavic media communication</i> (pp. 139-153). London: Routledge. DOI:10.4324/9781003139584-13</p> <p>Belovodskaja, A. & Korostenskienė, J. (2020). Address terms among the Russian ethnic minority in Lithuania in offline and online communication: an emerging new identity. <i>In Studies of transition states and societies</i> 12(2), 38-61. Talinas: Talino universitetas.</p> <p>Belovodskaja, A. (2019). On expanding the research opportunities of the hashtag as a media discourse phenomenon. <i>In Media linguistics</i>, 6 (1), 60-74. DOI: 10.21638/spbu22.2019.105 (in Russian)</p> <p>Belovodskaja, A. (2019). The power of simulacrum in the age of the power of new media: to the question of information disorder in the digital space. <i>In Śladkiewicz, Ż., Klimkiewicz, A.</i></p>

		& M. Noińska (eds). <i>Perswazja językowa w różnych dyskursach (Language persuasion in various discourses)</i> , vol. 3, 168-192. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego (in Russian)
asist. Eglė Gudavičienė	dr.	<p>Gudavičienė, E. (2022). Diskursas apie lietuvių kalbą žiniasklaidoje: teminiai kontekstai ir kalbinės nuostatos. <i>In Sociolingvistinė Lietuvos panorama</i>. (moksl. red. M. Ramonienė). Vilniaus universiteto leidykla, 247–270.</p> <p>Jakaitė-Bulbukienė, K., Gudavičienė, E. (2021). Recent wave of Lithuanian emigrants: language use and maintenanc. <i>In: Multilingual practices in the Baltic countries</i> (kolektyvinė monografija, moksl. red. Anna Verschik). Talinas: Talino universitetas, 2021, 89–143.</p> <p>Gudavičienė, E. (2019). Oslo lietuvių sociolingvistinis portretas. <i>In: Emigrantai: kalba ir tapatybė II</i> (kolektyvinė monografija, moksl. red. M. Ramonienė). Vilnius: VU leidykla, 2019, 149–182.</p> <p>Zubaitienė, V., Judžentytė-Šinkūnienė, G., Gudavičienė, E., Plaušinaitytė, L., Volungevičienė, S. (2020). „Studentų darbų fraziškumas“ (moksl. red. Vilma Zubaitienė) skyrius „Leksinių sekų variantiškumas“. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 363–393.</p> <p>Gudavičienė, E., Jakaitė-Bulbukienė, K. (2019). Londono ir Oslo paveikslas: lietuvių kalbinis elgesys. <i>Oikos: lietuvių migracijos ir diasporos studijos</i>, 1 (27), 7–44.</p> <p>Gudavičienė, E. (2018). Socialinių ir technologijos mokslų bakalauro darbų kalbos ypatybės. <i>Žmogus ir žodis</i>, 20 (1), 4–13.</p>

Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-01-13, Nr. (7.17 E) 15600-KT-16.

Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. dr. Meilutė Ramonienė